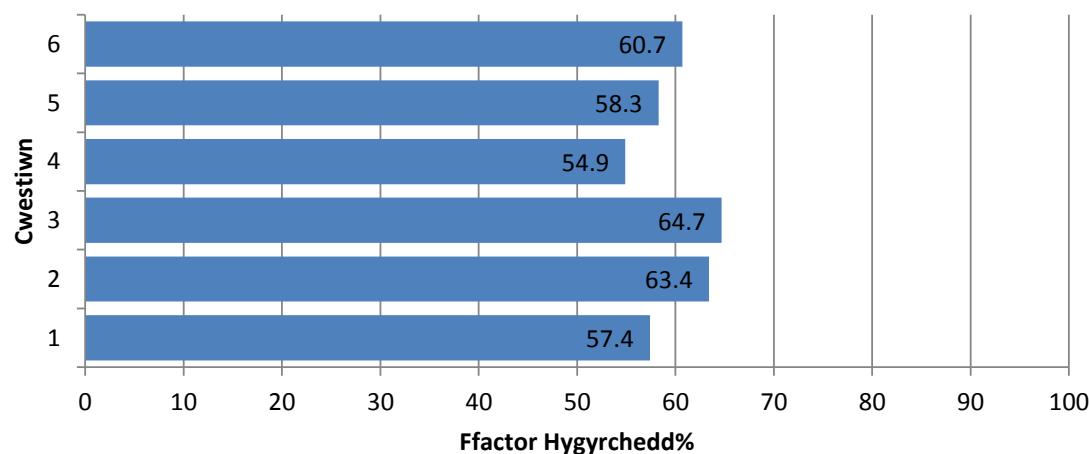

TGAU Daearyddiaeth A Uned 1 Uwch 4231-52

Perfformiad yr holl ymgeiswyr ar draws y cwestiynau

?	?	?	?	?	?	?	Cynnig %
Teitl y cwestiwn	N	Sgôr gymedrig	GS	Marc uchaf	Ff H		
1	7678	8.6	2.7	15	57.4	100	
2	7678	9.5	2.4	15	63.4	100	
3	7678	9.7	2.5	15	64.7	100	
4	7678	8.2	2.5	15	54.9	100	
5	7678	8.7	2.7	15	58.3	100	
6	7678	9.1	2.8	15	60.7	100	

TGAU Daearyddiaeth A Uned 1 Uwch 4231-52

1. (c) Pa mor llwyddiannus mae dulliau peirianneg galed wedi bod yn darparu amddiffyniad rhag llifogydd afon? [6]
Defnyddiwr enghraift neu enghreifftiau o ddulliau peirianneg galed o reoli llifogydd i egluro eich ateb.

1. (c) Pa mor llwyddiannus mae dulliau peirianneg galed wedi bod yn darparu amddiffyniad rhag llifogydd afon [6]
Defnyddiwr enghraift neu enghreifftiau o ddulliau peirianneg galed o reoli llifogydd i egluro eich ateb.

Mae Newydd a dulliau peirianneg galed yn cael ei defnyddio i anogaithn ei'n hysbodaeth wrth i'r gwyddonwyr. Un enghraift o blu defnyddiwr peirianneg galed yw yr ymaseclau Moscawle, o gombyniad i w i'r gwyddonwyr. Fe unwaithant ddiwrthau a wechau glannau a gwyliau afon er mwyn i'r afon gwybod ymreolaeth yr afon yn galen dal fwy a ddilys sydd yr ymaseclau. Siawn i'r llifogydd un anfantais o hwn yw bod yr afon yn fwy davai. Un enghraift arall o peirianneg galed ym Moscawle yw sythu cws yr afon. Un anfantais o hwn yw bod yr afon i'r hanner fwy yn cyffwrdd ac fel y byddai. Dim ymreolaeth yr afon i'r hanner i ffwrdd o'r pentref yn gyffwrdd. Un anfantais o hwn yw eto, mai'r afon yn fwy pwyllus am fed yr afon ymreolaeth yr afon. Yr peirianneg galed o fydd ym cael ei defnyddio mae'n anol ymreolaeth yr anfantais i'w heblaw yw bod rhwng anafon galle dal blawer o ddilys i'w hysbodaeth wrth i'r gwyddonwyr. Un anafon anfantais yw bod yr ymaseclau yn hylu ac yn gosod iawn.

1. (c) Pa mor llwyddiannus mae dulliau peirianneg galed wedi bod yn darparu amddiffyniad rhag llifogydd afon? [6]

Defnyddiwr enghraift neu enghreifftiau o ddulliau peirianneg galed o reoli llifogydd i egluro eich ateb.

Mae... Newydd... o... dulliau... peirianneg... galed... yn... cael... ei...

defnyddiau... i... amodaihyd... bei... an... llifogydd... rhag... llifogydd... Un...

enghraift... o... ble... defnyddiwr... peirianneg... galed... yw... yn...

Mascastle, o... gomysiad... i... w... llifogydd... enfawr... Fe... unwaithant...

dulliau... a... weuder... glannau... a... gwylfi... afon... er... mynyd...

i'r afon... għid... fu... a... oddur... Un... mantais... a... hawn...

yw... fidd... yr... afon... yn... galu... dal... fu... a... oddur... sydd...

yr... uisakku... Siġġi... o... llifogydd... Un... antatais... a... hawn...

yw... bad... yr... afon... yn... fu... p. t. y. għiex... nsej... am... fad... yr...

afon... yn... fu... y... darrf...

Un... enghraift... war... o... peirianneg... caled... qm... Mascastle...

yw... syħha... awes... i... yr... afon... Un... mantais... a... hawn... yu... bad...

yu... lif... kawer... fu... yn... qiegħi... mal... ac... fil... kien... i...

ħi... yn... eż-żu... lif... kawer... i... fu... o... pentref... yn... qiegħi... mal...

Un... antatais... a... hawn... yu... eto... mair... afon... yn... fu... p. t. y. għiex...

am... fad... yr... afon... yn... qiegħi... mal...

Yr... peirianneg... caled... a... fu... q... a... cael... ei... defnyddi... mar...

am... yu... lif... qiegħi... mal... Un... a... mantais... i... hekk... yu... bad... nsej...

~~awt~~... i... għalli... dal... blawer... o... oddi... i... hog... i... tifgi... yr... pentref... un...

awt... antatais... yu... bad... yu... lif... qiegħi... i... għalli... ac... yu... għażiex... i... jawn...

1. (c) Pa mor llwyddiannus mae dulliau peirianneg galed wedi bod yn darparu amddiffyniad rhag llifogydd afon? [6]
 Defnyddiwr enghraift neu enghreifftiau o ddulliau peirianneg galed o reoli llifogydd i egluro eich ateb.

Ma'r na amrywiaeth o peirianneg galed sydd yn llwyddiannus rhag llifogydd.
 Un ohonynt yw adeiladu llifgloeddau Mantais o adeiladu llifgloeddau yw bod llai o dduwr yn gallu goflio diros yr ochr blefyd, mae'r duwr ffo i ynd yn llifo i mewn i'r afon ac mae'r llifgodd yn atal duwr rhwng ymrolifo allan.

Peirianneg galed arall yw Difnhan a hledu. Mantais o defnyddio'n yw bod yr afon yn gallu dal fwy o dduwr yn ystod lani'r creu. Gellir ddiwedol bod y ddull yma yn fwy tebygol i weithio am un cyfnod o lifogydd oherwydd bod y duwr yn adeiladu i fynd ari bydol rhaiet cael gwareid i mewn rhwng ffwrdd.

1. (c) Pa mor llwyddiannus mae dulliau peirianneg galed wedi bod yn darparu amddiffyniad rhag llifogydd afon? [6]
Defnyddiwr enghraift neu enghreifftiau o ddulliau peirianneg galed o reoli llifogydd i egluro eich ateb.

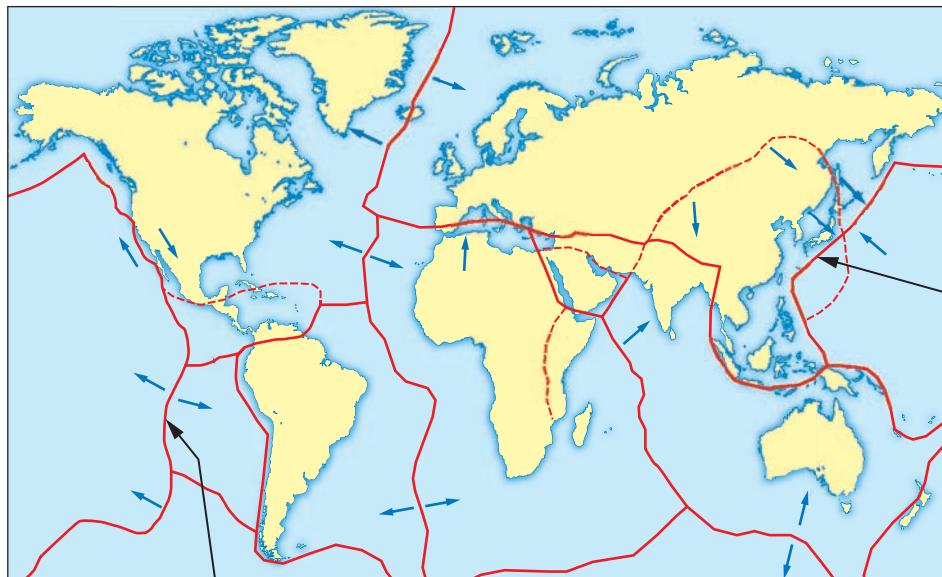
Mae na amrywiaeth o peirianneg galed sydd yn llwyddiannus rhag llifogydd.
Un ohonynt yw adeiladu llifgloeddau Mantais o adeiladu llifgloeddau yw bod llai o ddwyr yn gallu goflio dros yr ochr blefyd, mae'r dwr ffo i gyd yn llifo i mewn i'r afon ac mae'r llifgodd yn atal dwr rhwng ymroffo allan.

Peirianneg galed awall yw Dyfnau a lledu. Mantais o defnyddio'n yw bod yr afon yn gallu dat fuys o ddwyr yn ystod laniôedd trwm. Gellir ddweud bod y dduallt yma yn fwy tebygol i weithio am un cyfnod o lifogydd oherwydd bod y dwr yn adeilactu i fwy ari dydol iheriel cael gwareid e meini rhwng ffwrdd.

(10)

Thema 3 – Byw mewn Cylchfa Weithredol

3. (a) Astudiwch y map isod.

Ymylon Platiau

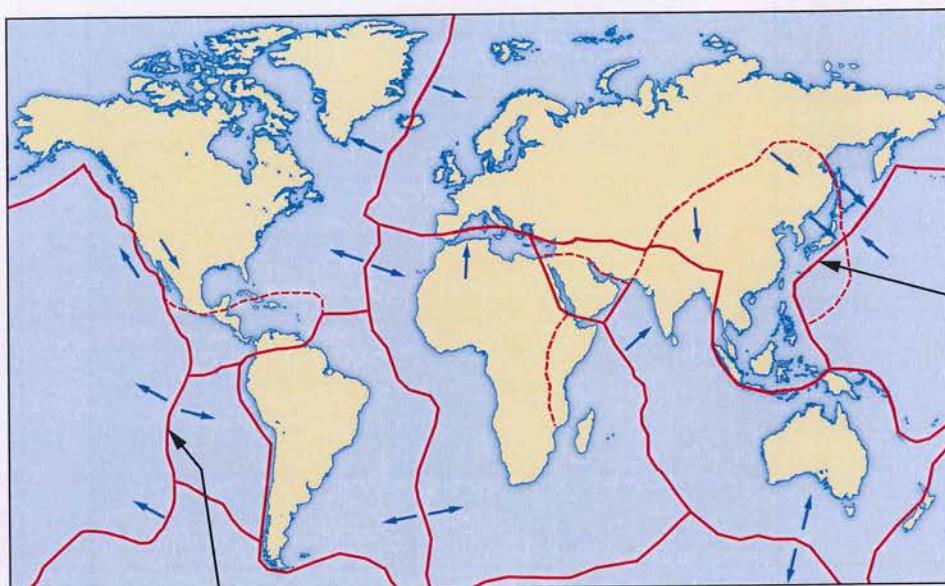

- (i) Labelwch, yn y blychau cywir, ymyl plât *adeiladol* ac ymyl plât *ddistrywiol*. [1]
- (ii) Yn y lle gwag isod, tynnwch ddiagram wedi'i anodi i egluro sut mae unrhyw **un** tirffurf ar ymyl plât *ddistrywiol* yn cael ei ffurfio. [4]

Thema 3 – Byw mewn Cylchfa Weithredol

3. (a) Astudiwch y map isod.

Ymylon Platiau

Plât adeiladol

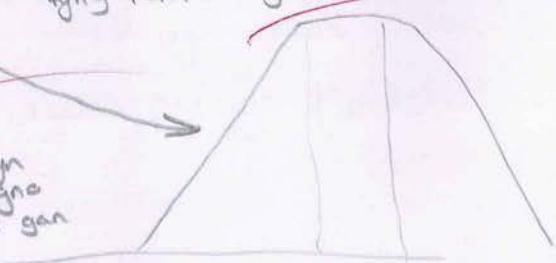
Plât ddistrywiol

- (i) Labelwch, yn y blychau cywir, ymyl plât adeiladol ac ymyl plât ddistrywiol. [1]
- (ii) Yn y lle gwag isod, tynnwch ddiagram wedi'i anodi i egluro sut mae unrhyw un tirffurf ar ymyl plât ddistrywiol yn cael ei ffurffio. [4]

① Gan ei fod y magma yn cludio
bydd yn creu losgifynydd cyfansawdol

② Wrth i plasticu rhyddhai
egni, bydd lafa yn teithie
fwy fent ac yn ffrwydro.

③ Bydd y plât cefnforol yn
fwy dwys ac yn tanusgno
o dan y plât cyfandirool gan
creu ffôs

Plât Eurasia

Plât cefnfor tawel

①

Ceryntau
darlledol yr
wthi o'r plâtiau
at ei gilydd

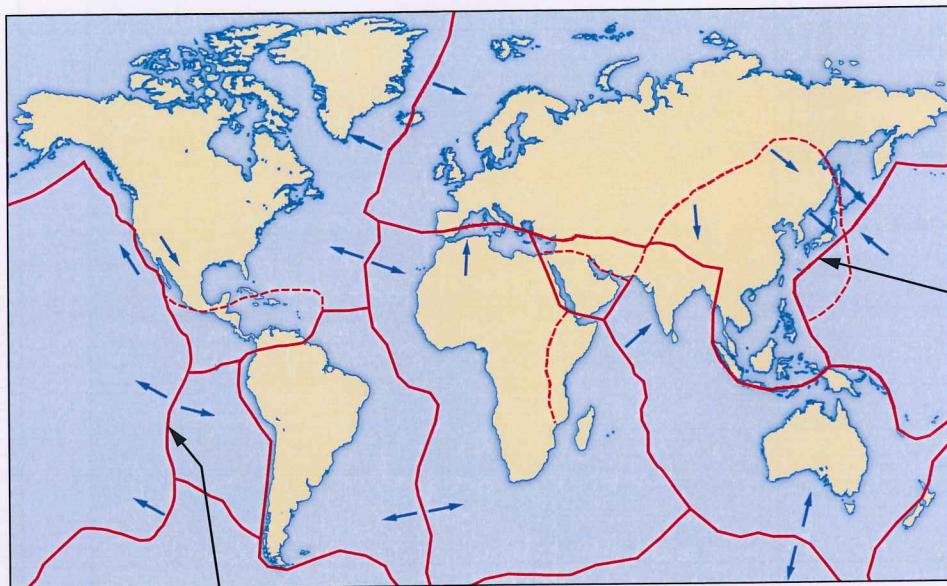
3 Llawer o gwasgegol
a ffrythiant yn creu
gwres

④ Bydd
magma
yn ffyrffio
mewn
Siamber
magma

Thema 3 – Byw mewn Cylchfa Weithredol

3. (a) Astudiwch y map isod.

Ymylon Platiau

Plât adeiladol

Plât ddistrywiol

- (i) Labelwch, yn y blychau cywir, ymyl plât adeiladol ac ymyl plât ddistrywiol. [1]
- (ii) Yn y lle gwag isod, tynnwch ddiagram wedi'i anodi i egluro sut mae unrhyw un tirffurf ar ymyl plât ddistrywiol yn cael ei ffurffio. [4]

① Gan ei fod y magma yn cludio
bydd yr creu
gfyngyd ymddyngedol

② Wrth i'r plantiwr rhyddhai
egni, bydd lafa yn teithie
fwy fent ac yn ffrwydro.

③ Bydd y plât cefnforol yn
fwy dwys ac yn tanusgno
o dan y plât cyfandirool gan
creu ffôs

Plât Eurasia

Plât cefnfor tawel

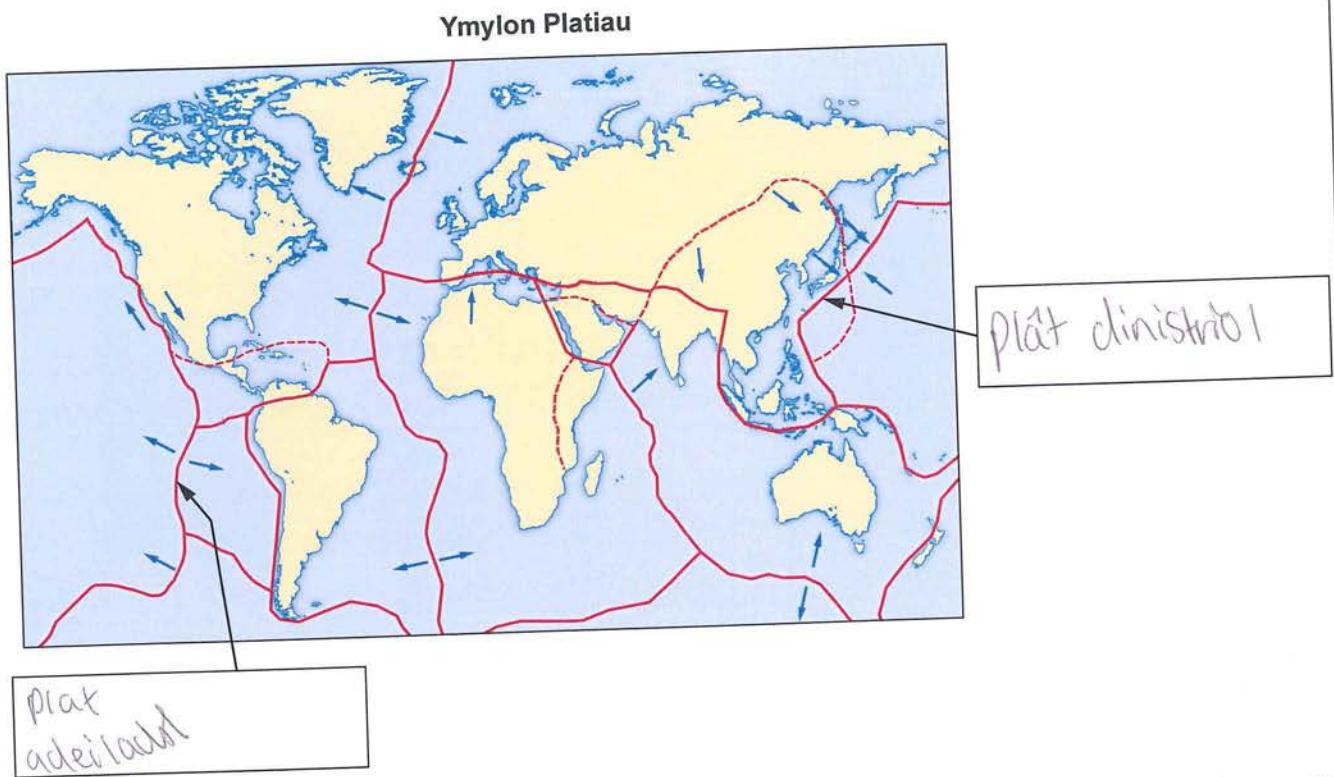
④ Bydd
magma
yn ffyfio
mewn
Siamber
magma

① Ceryntau
darlledol yr
wthi o'r plâtiau
at ei gilydd

3 Llawer o gwasgedol
a ffrythiant yr creu
gwres

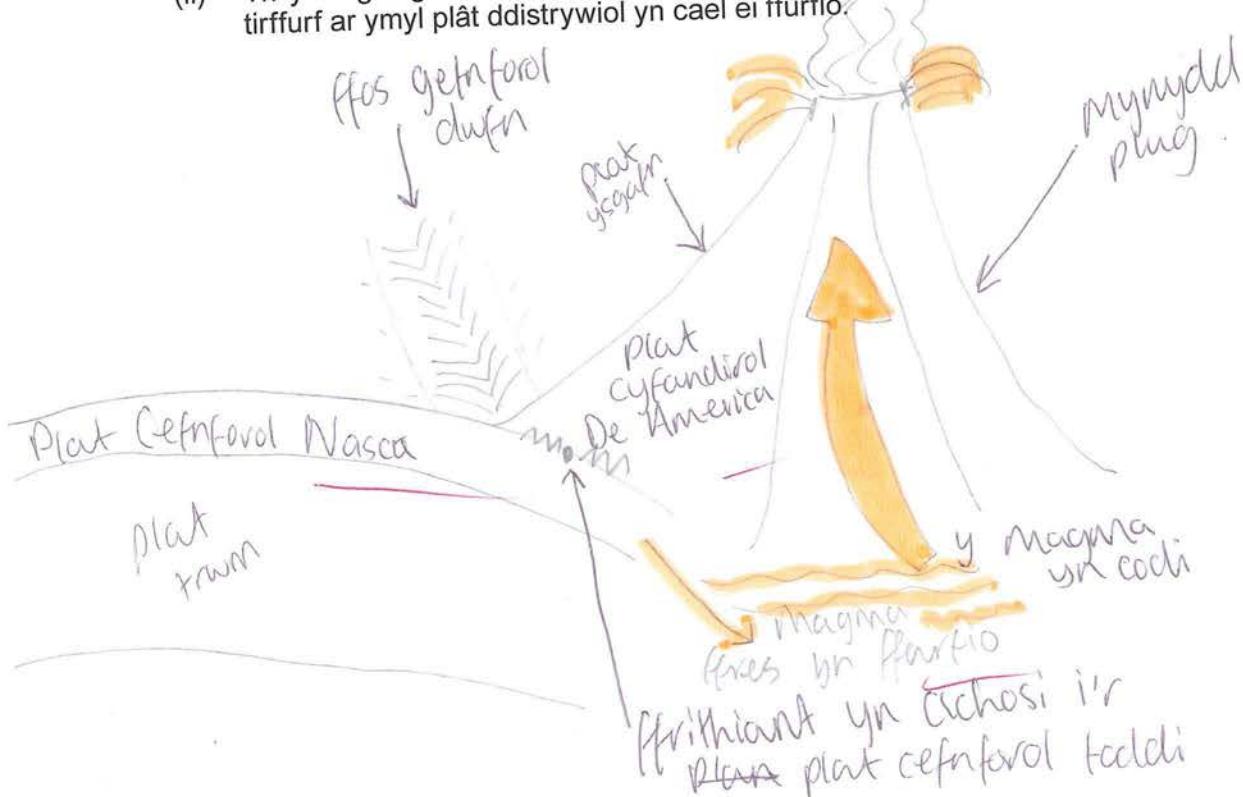
Thema 3 – Byw mewn Cylchfa Weithredol

3. (a) Astudiwch y map isod.

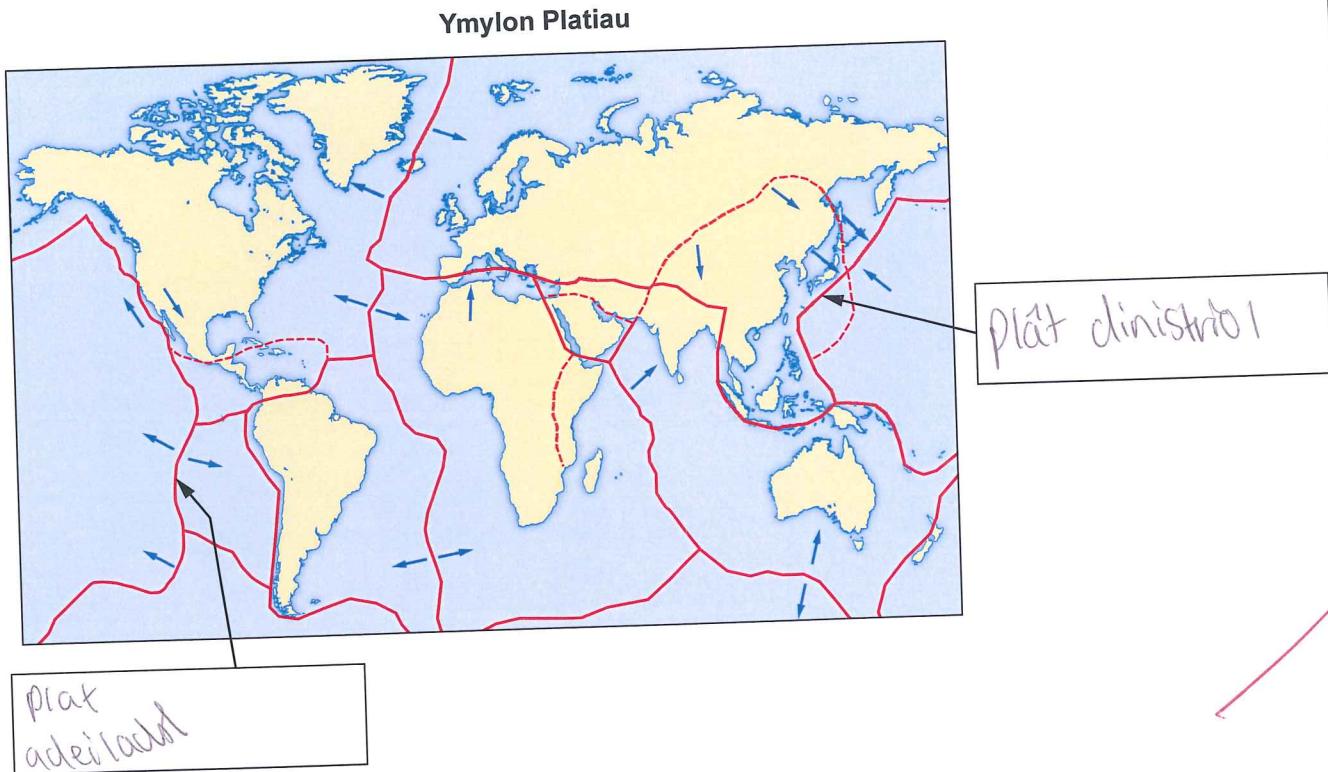
(i) Labelwch, yn y blychau cywir, ymyl plât adeiladol ac ymyl plât ddistrwywiol. [1]

(ii) Yn y lle gwag isod, tynnwch ddiagram wedi'i anodi i egluro sut mae unrhyw un tirffurf ar ymyl plât ddistrwywiol yn cael ei ffurio. [4]

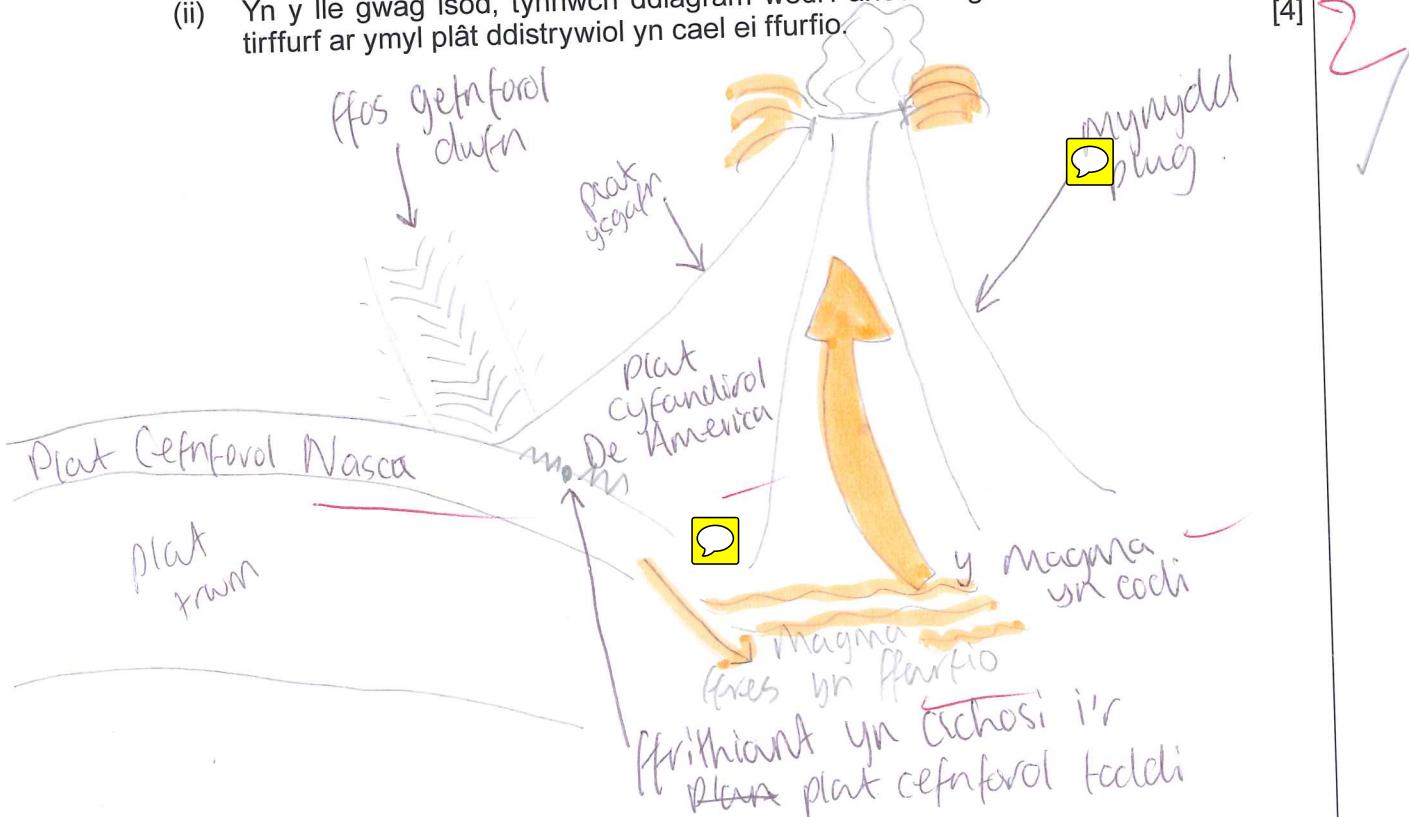

Thema 3 – Byw mewn Cylchfa Weithredol

3. (a) Astudiwch y map isod.

- (i) Labelwch, yn y blychau cywir, ymyl plât *adeiladol* ac ymyl plât *ddistrwyiol*. [1]
- (ii) Yn y lle gwag isod, tynnwch ddiagram wedi'i anodi i egluro sut mae unrhyw un tirffurf ar ymyl plât ddistrwyiol yn cael ei ffurio. [4]

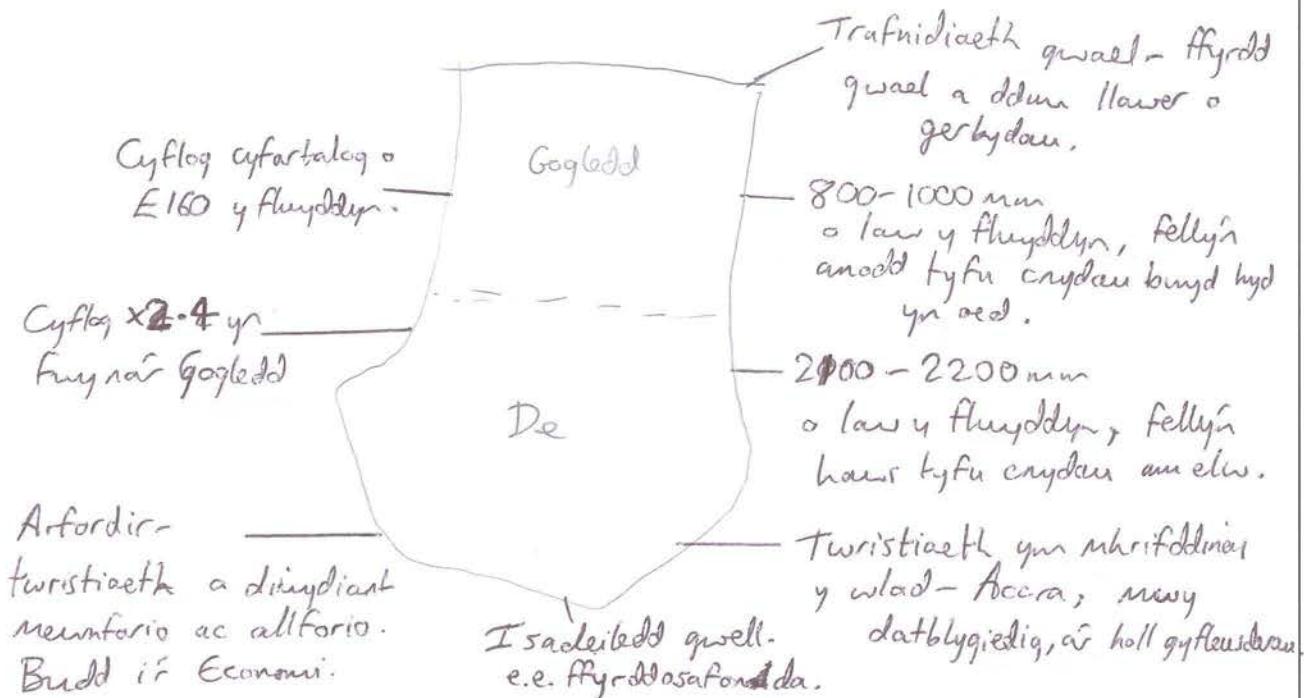
- (c) Disgrifiwch sut mae patrymau datblygiad rhanbarthol yn wahanol o fewn **un** wlad rydych chi wedi ei hastudio.
Mae'n rhaid i chi dynnu map wedi'i labelu i helpu eich ateb. [6]

Gwlad .....
.....

DIWEDD Y PAPUR

6. (c) Disgrifiwch sut mae patrymau datblygiad rhanbarthol yn wahanol o fewn un wlad rydych chi wedi ei hastudio.
Mae'n rhaid i chi dynnu map wedi'i labelu i helpu eich ateb. [6]

Gwlad Ghana.

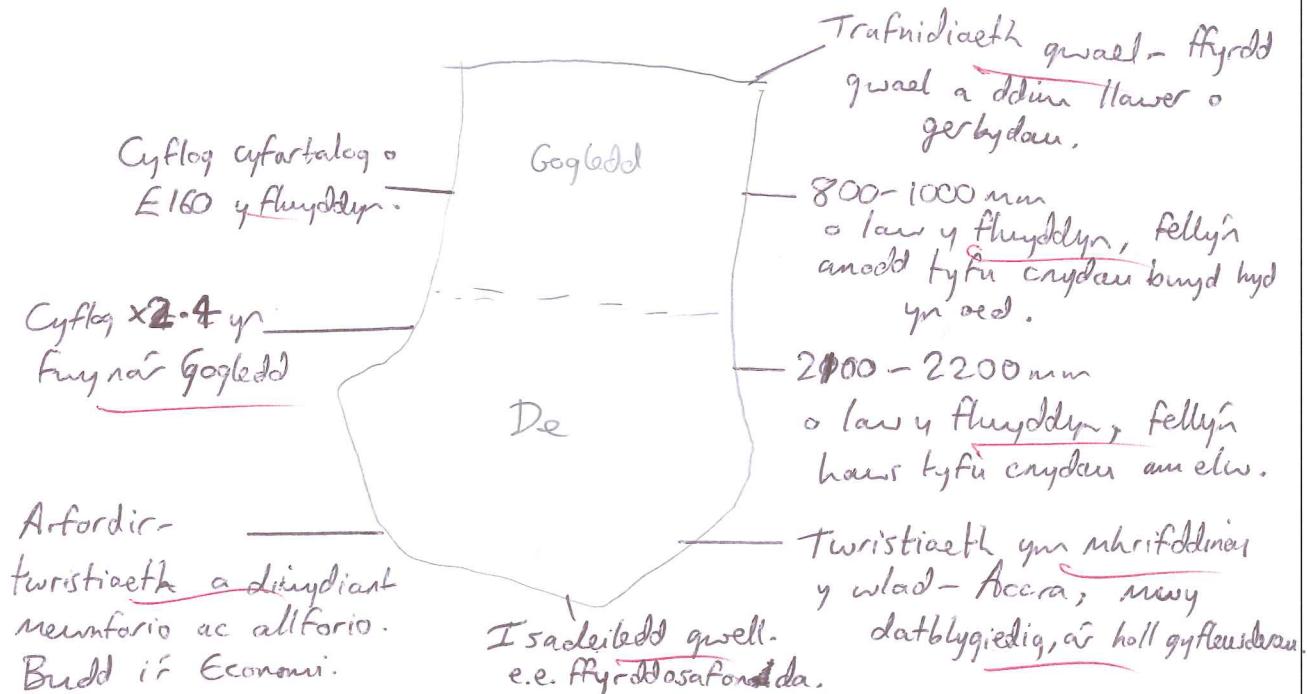
Yng ngogledd y wlad mae hi'n sych. dim ond 800-1000mm o law cafnod yr flwyddol. Golygi hyn ei fod yn anodd tyfu crydan bryd yna. Dim ond crydan bryd sy'n cael eu tyfu. Ond yn y De mae llawer myn o law 2100-2200mm y flwyddol sy'n caniatana iddynt defn crydan bryd a chrydan arian iu gwethen am eiw. e.e. Cocoa a siwgr. Yn y gogledd mae cyflogau'r isel-£160 y flwyddyn ar gyfartaledd tra yn y de mae hi 2.4% growth hynny. Hefyd yn y de mae'r prifddinas Accra, yna mae ffyrdd ac isadeledd y wlad llawer gwell nae yn y gogledd. Gweler hefyd lloedd o arfordir yn y de. Mae hyn yn hybu turistiaeth, ac yn galluogi'r De i elwa a. neu'nforio ac allforio myddan.

DIWEDD Y PAPUR

6. (c) Disgrifiwch sut mae patrymau datblygiad rhanbarthol yn wahanol o fewn un wlad rydych chi wedi ei hastudio.
Mae'n rhaid i chi dynnu map wedi'i labelu i helpu eich ateb. [6]

Gwlad Ghana:

6

Yng ngegledd y wlad Mae hi'n sych. dim ond 800-1000mm o law cafnod yr flwyddol. Golygi hyn ei fod yn anodd tyfu crydan bryd yno. Dim ond crydan bryd sy'n cael eu tyfu. Ond yn y De mae llawer myn o law 2100-2200 mm y flwyddol sy'n caniatam iddynt defn crydan bryd a chrydan arian i'w gwrethan am elw. e.g. Cocoa a siwgr. Yn y gogledd mae cyflorau isel-£160 y flwyddyn ar gyfartaledd, tra yn y de mae hi 2.4 growth hynny. Hefyd yn y de mae'r prifddinas Accra, yna mae ffyrdd ac isadeledd y wlad llawer gwell nae yn y gegledd. Gweler hefyd lloedd o arfordir yn y de Mae hyn yn hybu turisticaeth, ac yn galluogi'r De i elwa a neu'nforio ac allforio myddan.

13

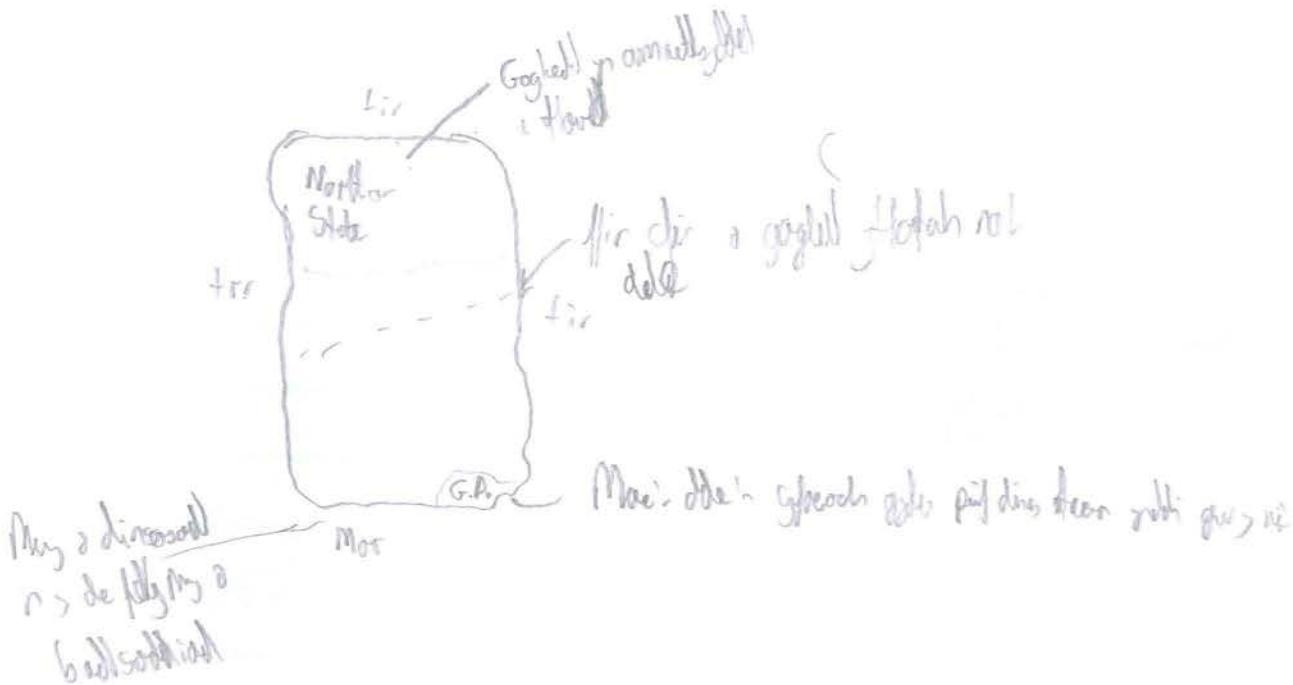
DIWEDD Y PAPUR

6. (c) Disgrifiwch sut mae patrymau datblygiad rhanbarthol yn wahanol o fewn **un** wlad rydych chi wedi ei hastudio.
Mae'n rhaid i chi dynnu map wedi'i labelu i helpu eich ateb.

Arholwr yn unig

[6]

Gwlad Ghanya

Y Ghana mo no fin pendant shay, gyzell a - de. I gozell
(West Side) mo selfa Mytwerell n 20av4, n Gaste tean i-
de mei nte n 80% y gozell mo selfa 20.39% a phd
i myndil a deur gis, tra n Gaste tean s self hui, n
n 60% uch. 2 Glena huy mo Kipley gyzell
n 87% o Shelly, no fd 47% o polyacryl e Morris
41% fd, mo myndil, tra n gozell.
Mo de pely a i-adiled gozell fd gyzell, mo gyzell
ntra - gozell fd bld gozell roundel plst adol i-ol, yutan i-
goyell gozell i- Shelly gozell n tra - fd n gozell.

DIWEDD Y PAPUR

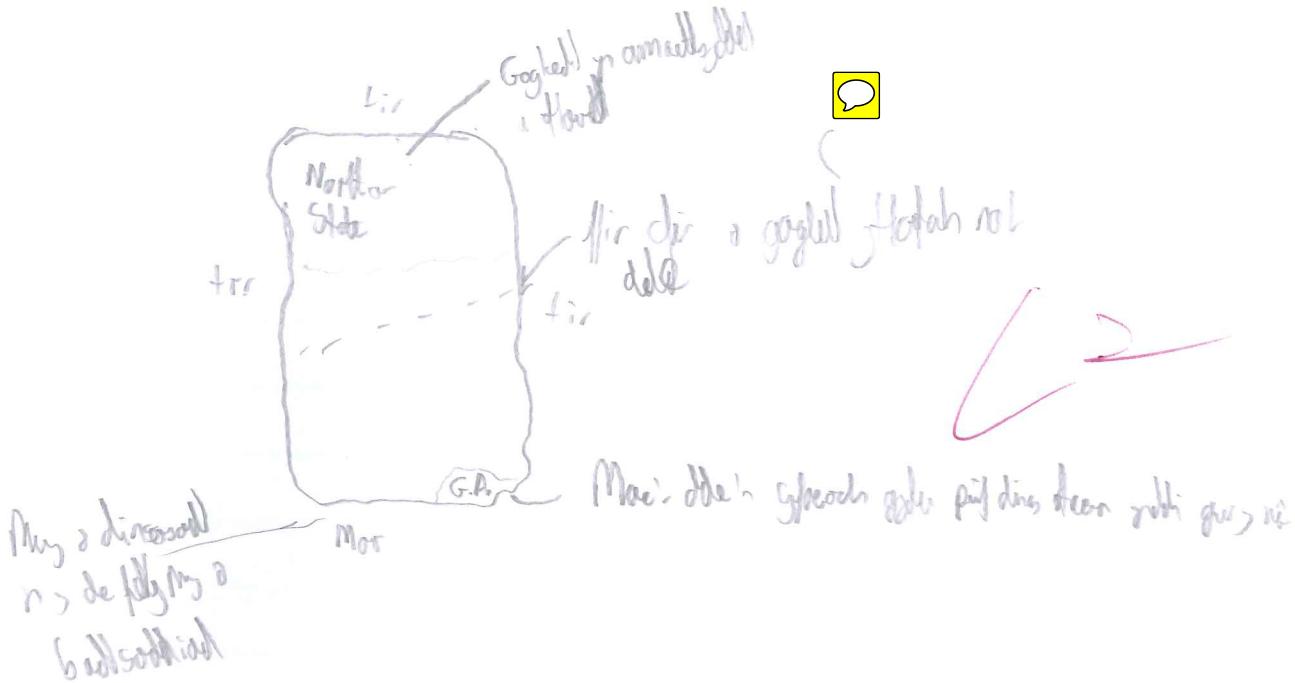
6. (c) Disgrifiwch sut mae patrymau datblygiad rhanbarthol yn wahanol o fewn un wlad rydych chi wedi ei hastudio.
Mae'n rhaid i chi dynnu map wedi'i labelu i helpu eich ateb. [6]

| Arholwr
yn unig

[6]

3

Gwlad ..... Ghana

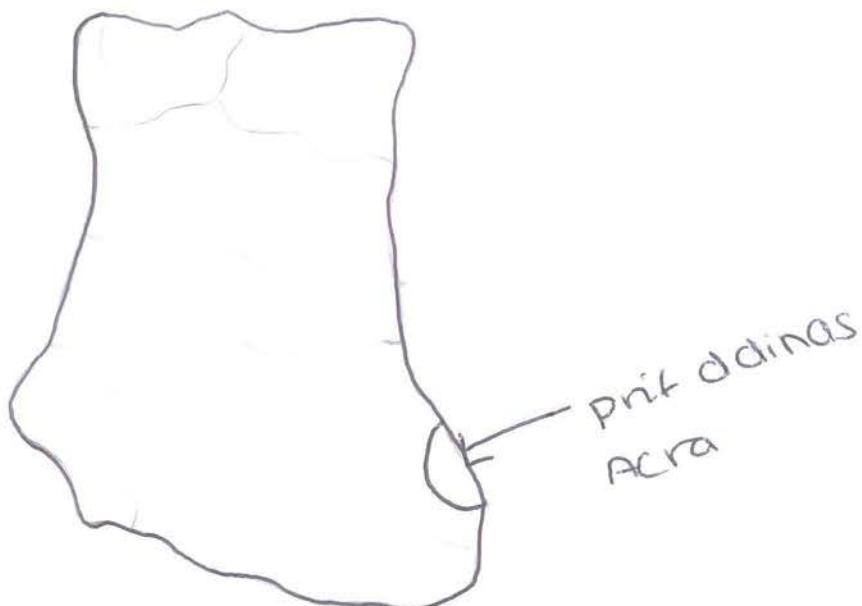

Y Għara ma naxxha f'id-pi parol u għejid a-ix-de. I-ġgħid
(North Side) naxxha il-Mittwejni, 20avu, ja ġieha kien -
idde minn-nu tibbi n-80%. Y-ġgħid minn-left is-sel 20-39% o-pid
i-mixxid i-ä̊d idher għid, ta n-cretekk kien għid luu, ja
n-ġi (Għadha u kien) 2 Għajnej hawn minn-halli għadde
ja ġid \$770 i-slutt, ja fd 47%, u p-imbiegħi u l-oħra
\$1, ja dha, nse m'għid u kien i-ġgħid.
Miehi de jekk idha qid-did u għid lu, naxxha
inter-o għid lu u kien spoll naxxha stid u iddi i-ġu. Għidu i-
ġgħid qid-dha idha qid-did u kien idher.

DIWEDD Y PAPUR

6. (c) Disgrifiwch sut mae patrymau datblygiad rhanbarthol yn wahanol o fewn un wlad rydych chi wedi ei hastudio.
Mae'n rhaid i chi dynnu map wedi'i labelu i helpu eich ateb. [6]

Gwlad Ghana

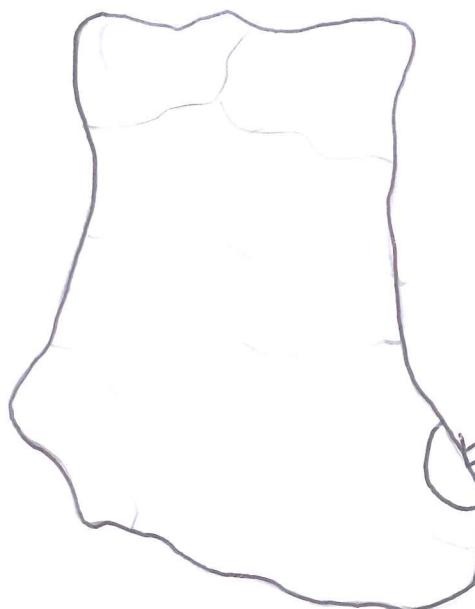

Yn gyfrifol mae De Ghana yn wahanol i ymdebygiedig naf. Mae'r dinaebedd wedi caisio ymddyngau mwy gan fod y prif ddinas yno - Accra. Yn ogystal â hyn mae ganddo nwyfan mwy o isoddiadau. Mae'r hir yn well i ffwrdd yne ac fel y mae amserhydol yn hanner ymwyngiad boblogaidd yne na'r gofroedd gan fod y gofrod yn hynnydol ac yn sy'n ymddyngol mae Ghana â £MG\$ 8750 o £750 y mis cydlynnol a £1 y dyddol. Am p.0.2 per.

DIWEDD Y PAPUR

6. (c) Disgrifiwch sut mae patrymau datblygiad rhanbarthol yn wahanol o fewn un wlad rydych chi wedi ei hastudio.
Mae'n rhaid i chi dynnu map wedi'i labelu i helpu eich ateb. [6]

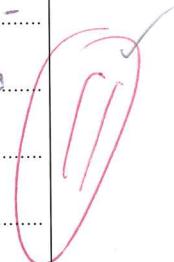
Gwlad Ghana

*pri i ddinas
Acra*

Yn gyfrifol mae De Ghana yn wahanol i y
datblygiad naf Gogledd. Mae'r dinasoedd
weini ar ymgydiad mynyd gan fwy y PNTF
dinas yno - Acra. Yn ogystal â hyn
mae gandas uawer mynyd i safle i bresel
trafnidiaeth ac mynyd os sylwadi. Mae'r hir
yn well i ffwrdd yna ac fel y mae amath y
dinas yn uawer huy boblogaidd yna
naf. Gogledd gan fod y gogledd yn
llynnyddig ac yn sy'n yn gyfrifol mae
Ghana â £NG\$ 87750 \$750 y
awdilys ar gyfarwyd pen a \$1 y dyled
am pob pen.

DIWEDD Y PAPUR